

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: P. Š.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X. ze dne 28. 5. 2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Rozhodnutím č. j. X. ze dne 23. 2. 2024 žalovaná přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-město totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 40 %. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se tak jedná o invaliditu prvního stupně.
2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Měl za to, že se v jeho případě jednalo o

invaliditu třetího stupně, nikoliv prvního stupně. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl E (Dorzopatie a spondylopatie), položku 1c (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének; se středně těžkým funkčním postižením, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30–40 %. Posudkový lékař zvolil horní hranici uvedeného rozmezí, a to s ohledem na přidružená onemocnění a dělnickou profesi žalobce. Tuto hodnotu již ve smyslu vyhlášky o posuzování invalidity nezvýšil. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 40 %.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobce brojil žalobou. Namítl, že jeho zdravotní stav nebyl správně posouzen. Žalobce dále trpí závažnou poruchou zrakové funkce pravého oka, mívá otoky a bolesti levé ruky a bolesti nad extenzory obou předloktí. Dále trpí horší citlivostí v inervační oblasti ulnárního nervu. Má poškozený levý loketní nerv a trpí chronickou tendinitidou extenzorů. Posudkový lékař tak měl zvýšit míru poklesu jeho pracovní schopnosti o 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Jeho další onemocnění ho značně limitují ve výběru vhodného zaměstnání.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila. Napadené rozhodnutí vychází z posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu, který žalovaná považovala za úplný, celistvý a přesvědčivý.

III. Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003,

č. 133/2004 Sb. NSS).

8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 40 %, a tudíž se jedná o invaliditu prvního stupně [§ 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění]. Posudková komise u žalobce shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl E, položka 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy ve shodě s posudkovým lékařem dospěla k závěru, že se jedná o bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének se středně těžkým funkčním postižením. Rovněž ve shodě s posudkovým lékařem zvolila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce v horní hranici daného rozmezí. Tuto hodnotu již ve smyslu vyhlášky o posuzování invalidity nezvýšila. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce tedy činí 40 %.
11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobce pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopen práce s nadměrnou fyzickou námahou zaměřenou na horní končetiny a páteř. Není schopen práce s pneumatickým kladivem, vibračními stroji, jednostranné práce, práce s častým ohýbáním, zvedáním či nošením těžkých břemen, ve směnném provozu, ve vynuceném tempu, v předklonu či jiné fixované poloze. Je schopen výkonu lehčí práce, s menšími nároky na fyzické schopnosti, v menším rozsahu a intenzitě, bez setrvávání v chladu či vlhku, s možností změny polohy a respektující výše uvedená omezení.
12. Posudková komise se řádně vypořádala i s tím, proč nezvýšila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu jeho dalších onemocnění. Na str. 9 posudku uvedla, že z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Rovněž již v rámci stanovení míry poklesu v rámci daného rozmezí zohlednila další onemocnění žalobce. Uvedla, že bez nich by hodnotila na spodní hranici rozmezí, neboť rozhodující postižení žalobce nedosahuje takové tíže, aby bylo nutné hodnotit na horní hranici. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce. Vůči složení posudkové komise účastníci nic nenamítali.

K námitkám vůči posudku

13. Žalovaná sdělila, že vůči posudku námitky nemá.
14. Žalobce k posudku sdělil, že je aktuálně vedený na Úřadu práce České republiky a se svým

příjmem 5 500 Kč měsíčně není schopen finančně zabezpečit svoji rodinu. V posudku je uvedený výčet, co všechno v důsledku svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen činit při výkonu práce. Z toho dovodil, že je prakticky nezaměstnatelný.

15. Námitky nejsou důvodné.
16. Žalobce nezpochybnil závěry posudkové komise. Jeho námitky týkající se jeho finanční situace nejsou pro posouzení věci relevantní. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod. Z posudku, jež splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, jasně plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 40 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně. Vyšší stupeň invalidity žalobci ke dni rozhodnutí žalované nenáležel, resp. nenáležel mu vyšší důchod odpovídající vyššímu stupni invalidity.
17. Co se týče námitky, že je žalobce prakticky nezaměstnatelný, ani s tou se soud neztotožnil. Posudková komise sice uvedla obsáhlý výčet toho, co žalobce při výkonu práce není schopen činit. Výčet zákazů činností při práci je v posudku obsažen buď na základě doporučení z hlediska pracovního lékařství či se jedná o všeobecná režimová doporučení pro vertebropatii. Tím však není vyloučeno, že žalobce může vykonávat jinou práci odpovídající těmto doporučením. Proto posudková komise u žalobce neuvedla úplnou neschopnost výkonu práce. Naopak dle hodnocení neurochirurga je žalobce po podstoupených operacích zad schopen v zásadě plné fyzické zátěže.
18. Samotná otázka nabídky práce a faktického uplatnění žalobce na trhu práce nejsou otázkou invalidity jako zdravotně podmíněného poklesu pracovní schopnosti, a proto nenáleží řešit ani posudkové komisi ani žalované. Za provádění politiky zaměstnanosti odpovídá mimo jiné právě Úřad práce České republiky.

IV. Závěr

19. Z výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšné žalované náhrada nákladů nenáleží. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 24. dubna 2025

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce